МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук

Кафедра управління земельними ресурсами

"ЗАТВЕРДЖУЮ
"
Перший проректор
Іщенко Н.М.
"05" 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

Розробники	Смирнова С.М.	
В.о. завідувача кафедри розробника	Смирнова С.М.	
В.о. завідувача кафедри спеціальності	Смирнова С.М.	
Гарант освітньої програми	Лазарєва О.В.	
В.о. декана факультету	Белінська С.М.	
Начальник НМВ	Шкірчак С.І.	

Миколаїв – 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Моніторинг земель	
Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»	
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»	
Освітня програма	Землеустрій та кадастр	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2021-2022	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	10	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити / 90 годин	
Структура дисципліни: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	18 18 54	
Відсоток аудиторного навантаження	40%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Контрольна робота	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни "Кадастр природних ресурсів" є ознайомлення студентів зі значенням природних ресурсів у житті людини, структурою природно-ресурсного потенціалу України, вивчення складових частин кадастрів природних ресурсів держави та методів їх обліку і оцінки з метою отримання достовірних і необхідних даних про їх правовий природний та господарський стан для організації раціонального використання та охорони, ознайомлення з основними законодавчими та нормативними документами, що регламентують функціонування кадастрів природних ресурсів.

Завданнями вивчення дисципліни «Кадастр природних ресурсів» є:

- вивчення структури природно-ресурсного потенціалу України;
- вивчення сучасного стану кадастрів природних ресурсів та їх ролі у організації раціонального використання природно-ресурсного потенціал;
- вивчення складових частин кадастрів природних ресурсів та завдань, які вони виконують;
- ознайомлення з просторовими закономірностями розміщення природних ресурсів України, їхніми кількісними та якісними характеристиками;
- ознайомлення з методами складання і ведення кадастрів природних ресурсів;
- вивчення нормативно-правових засад використання природно-ресурсного потенціалу України;

Передумовами вивчення дисципліни «Кадастр природних ресурсів» є міждисциплінарні зв'язки щодо знань, отриманих з попередньо вивчених дисциплін, а саме: «ГІС в землеустрої та кадастрі», «Просторове планування використання земель» та ін.

Очікувані результати навчання: здатність фахівців використовувати набуті загально-теоретичні і практичні основи ведення кадастру природних ресурсів у своїй подальшій виробничій діяльності; здатність прогнозувати еколого-економічні наслідки деградації природних ресурсів з метою запобігання або усунення дії негативних процесів.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- структуру природно-ресурсного потенціалу України;
- нормативно-правове і організаційне забезпечення кадастрів природних
- ресурсів;

- місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів;
- складові частини державного земельного кадастру та завдання, які вони виконують;
- організаційну структуру, рівні та функції центрів державного земельного кадастру;
- зміст і призначення водного кадастру;
- зміст і призначення лісового кадастру;
- зміст і призначення кадастру природно-рослинних ресурсів;
- зміст і призначення кадастру ресурсів мисливської фауни;
- зміст і призначення мінерально-сировинних ресурсів;
- зміст і призначення різних видів галузевих кадастрів.

має вміти:

- визначати основні категорії природних ресурсів;
- визначати територіальні закономірності природних ресурсів на планово-
- картографічній основі;
- користуватися звітними та статистичними матеріалами управління
- земельних ресурсів;
- виділяти розташування обмежень щодо використання земельних ділянок;
- визначати кадастровий номер земельної ділянки;
- читати кадастровий план земельної ділянки;
- виділяти та аналізувати основні характеристики водного, лісового та інших видів кадастрів;
- самостійно працювати з нормативно-правовими актами для вирішення поставлених задач.

Компетентності та програмні результати навчання

Загальні:

ЗК 5 Здатність до проведення заходів безпеки професійної діяльності, управління охороною праці та цивільного захисту, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, керуючись нормами чинного законодавства України

Фахові:

ФК 2 Знання термінів наукових понять, теорій, методів, принципів і технологій, необхідних для розуміння сутності геодезії, землеустрою та кадастру

ФК 3 Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній діяльності

ФК 8 Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання прикладних задач відповідно до спеціальності, а також вибору технічних та технологічних засобів для їх виконання.

ФК 9 Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування земельно-кадастрових рішень, ухвалення рішення щодо адміністрування земельними ресурсами та регулювання земельно-майнових відносин.

ФК 10 Здатність інтегрувати в єдину систему різні види інформації з метою формування новітніх знань у сфері державного контролю за охороною та використанням земель.

Програмні результати навчання:

ПРН 2 Використовувати методи збирання, систематизації та класифікації інформації в галузі землеустрою і кадастру відповідно до поставленої цілі та/або виробничого завдання.

ПРН 3 Застосування знань та розумінь щодо методів, методик і технологій проектування, опрацювання результатів геодезичних вимірювань і кадастрових знімань, з використанням геоінформаційних технологій та комп'ютерних програмних засобів

ПРН 6 Вміти оцінювати якість проведених робіт відповідно до чинних стандартів та нормативно-правових документів, вимог щодо професійної безпеки, охорони праці цивільного захисту.

2. Програма навчальної дисципліни

Денна форма

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота	Загальний обсяг
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади функціонування кадастрів природних ресурсів					
1	Тема 1. Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів	2	-	3	5
2	Тема 2. Природні ресурси України як об'єкт кадастру	-	2	3	5
Разом за змістовим модулем 1		2	2	6	10
Змістовний модуль 2. Науково-теоретичні основи Державного водного кадастру					
3	Тема 3. Державний водний кадастр: структура, історія становлення	2	-	3	5
4	Тема 4. Державний водний кадастр: підземні води	-	2	3	5
5	Тема 5. Державний водний кадастр: поверхневі води	2	-	3	5
6	Тема 6. Державний водний кадастр: використання водних ресурсів	-	2	3	5
Разом за змістовим модулем 2		4	4	12	20
Змістовний модуль 3. Науково-теоретичні основи Державного земельного кадастру					
7	Тема 7. Загальні положення про Державний земельний кадастр	2	-	3	5
8	Тема 8. Характеристика державного земельного кадастру	-	2	3	5
9	Тема 9. Інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних	2	-	3	5
Разом за змістовим модулем 3		4	2	9	15
Змістовний модуль 4. Науково-теоретичні основи Державного кадастру лісових ресурсів					
10	Тема 10. Поняття про Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення	-	2	3	5
11	Тема 11. Методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів	2	-	3	5
12	Тема 12. Кадастр як основа лісовпорядкування та	-	2	3	5

	використання лісових ресурсів				
Разом за змістовим модулем 4		2	4	9	15
Змістовний модуль 5. Інші Державні кадастри					
13	Тема 13. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів	2	-	3	5
14	Тема 14. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду	-	2	3	5
15	Тема 15. Державний кадастр природно-рослинних ресурсів	2	-	3	5
16	Тема 16. Державний кадастр ресурсів тваринного світу	-	2	3	5
17	Тема 17. Державний кадастр мінерально-сировинних ресурсів	2	-	3	5
18	Тема 18. Державний кадастр вторинних ресурсів	-	2	3	5
Разом за змістовим модулем 4		6	6	18	30
Всього за курсом		**18**	**18**	**54**	**90**

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План тренінг-курсу

№	Тема заняття / план
	Змістовний модуль 1. **Теоретичні засади Кадастру природних ресурсів**
1	**Тема 1. Науково-практичні основи кадастру природних ресурсів** 1. Поняття кадастру природних ресурсів 2. Історичні витоки формування кадастру 3. Класифікація державних кадастрів природних ресурсів. 4. Основні принципи ведення Кадастрів природних ресурсів 5. Нормативно-правове забезпечення ведення кадастрів природних ресурсів.
2	**Тема 2. Природні ресурси України як об'єкт кадастру** 1. Суть і значення природних ресурсів 2. Поняття природно-ресурсного потенціалу 3. Загальна класифікація природних ресурсів 4. Природно-ресурсний потенціал України 5. Функціональна класифікація природних ресурсів як основа регіональних кадастрів природних ресурсів 6. Еколого-економічний аспект природокористування
	Змістовний модуль 2. **Науково-теоретичні основи Державного водного кадастру**
3	**Тема 3. Державний водний кадастр: структура, історія становлення** 1. Водні ресурси України та їхній облік. 2. Поняття водного кадастру 3. Структура водного кадастру. 4. Використання даних водного кадастру. 5. Історія становлення державного водного кадастру: 5.1. перший водний кадастр; 5.2. другий водний кадастр; 5.3. третій водний кадастр.
4	**Тема 4. Державний водний кадастр: підземні води** 1. Облік підземних вод і ведення кадастру. 2. Особливості формування ДВК за розділом "Підземні води". 3. Функції Державного Комітету України з питань геології та використання надр. 4. Моніторинг підземних вод для потреб ведення ДВК. 5. Автоматизована інформаційна система ДВК "Підземні води". 6. Порядок використання кадастрової інформації
5	**Тема 5. Державний водний кадастр: поверхневі води** 1. Загальні положення. 2. Облік поверхневих вод. 3. Порядок ведення кадастру. 4. Зміст видань державного водного кадастру. 5. Автоматизована інформаційна система ДВК "Поверхневі води".
6	**Тема 6. Державний водний кадастр: використання водних ресурсів** 1. Загальні положення. 2. Склад даних кадастру використання водних ресурсів. 3. Особливості ведення кадастру водокористування. 4. Використання кадастрових даних. 5. Складання каталогів водокористування.
	Змістовний модуль 3. **Моніторинг компонентної складової земельних ресурсів**

7	**Тема 7. Загальні положення про Державний земельний кадастр** 1. Загальні відомості про державний земельний кадастр 2. Історичний розвиток земельно-кадастрових робіт на території України 3. Земельно-Кадастрові Роботи у Капіталістичних Країнах 4. Місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів 5. Роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні 6. Предмет, завдання і зміст курсу та зв'язок його з іншими дисциплінами
8	**Тема 8. Характеристика державного земельного кадастру** 1. Зміст і призначення державного земельного кадастру 2. Система Державного земельного кадастру. 3. Види Державного земельного кадастру 4. Принципи Державного земельного кадастру. 5. Методологічні основи державного земельного кадастру. 6. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру
9	**Тема 9. Інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних** 1. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації 2. Зйомки та обстеження території в земельному кадастрі, їх зміст і порядок ведення 3. Статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру 3.1. Основні форми, види та способи статистичного спостереження. 3.2. Зведення і групування даних земельного кадастру 3.3. Абсолютні, відносні та середні величини 3.4. Ряди динаміки 3.5. Індекси 3.6. Статистичні методи аналізу даних земельного кадастру 4. Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру
Змістовний модуль 4. Науково-теоретичні основи Державного кадастру лісових ресурсів	
10	**Тема 10. Поняття про Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення** 1. Лісовий фонд України як об'єкт кадастру 2. Порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів 2.1. Інформаційна база Державного кадастру лісових ресурсів 2.2. Документація Державного кадастру лісових ресурсів 3. Складові частини Державного кадастру лісових ресурсів 3.1. Облік якісного і кількісного стану лісового фонду України 3.2. Поділ лісів на категорії і групи використання 3.2.1. Основні принципи групування лісів 3.2.2. Процедура поділу лісів на категорії ігрупи використання 3.2.3. Умови віднесення лісів до певної категорії
11	**Тема 11. Методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів** 1. Ліс як об'єкт кадастрової оцінки 2. Критерії оцінки лісових ресурсів 3. Економічна оцінка лісових ресурсів 4. Оцінка ресурсів побічного лісокористування 5. Оцінка лісових ресурсів як фактора захисту навколишнього природного середовища 6. Оцінка полезахисних функцій лісу 7. Оцінка протиерозійної функції лісу 8. Оцінка водорегулювальної функції лісу 9. Оцінка захисних функцій лісосмуг уздовж доріг

	10. Оцінка санітарно-гігієнічної та рекреаційної функції лісу 11. Оцінка земель лісогосподарського призначення 11.1. Економічна оцінка земель лісогосподарського призначення
12	**Тема 12. Кадастр як основа лісовпорядкування та використання лісових ресурсів** 1. Поняття і зміст лісовпорядкування 2. Особливості ведення лісовпорядкування 3. Особливості використання лісових ресурсів 4. Сутність і види відтворення лісових ресурсів 5. Оцінка ефективності відтворення лісових ресурсів 6. Використання даних кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісогосподарському проектуванні
	Змістовний модуль 5. **Інші Державні кадастри**
13	**Тема 13. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів** 1. Суть, завдання і призначення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів 2. Природні лікувальні ресурси як об'єкт кадастру 2.1. Природні лікувальні мінеральні води 2.2. Лікувальні термальні води 2.3. Лікувальні грязі 2.4. Лікувальний озокерит 2.5. Лікувальна ропа 2.6. Лікувальна дія морської води і солі 2.7. Лікарські рослини України 3. Порядок створення і ведення кадастру природних лікувальних ресурсів 4. Інформаційна база кадастру природних лікувальних ресурсів 5. Медико-біологічна оцінка якості та цінності природних лікувальних ресурсів
14	**Тема 14. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду** 1. Суть, призначення і зміст Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду 2. Природно-заповідний фонд України як об'єкт кадастру 2.1. Склад і класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду 2.2. Охороннізони територій та об'єктів природно-заповідного фонду 3. Порядок створення і оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду 4. Порядок ведення кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду 5. Документація Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду 6. Облік територій та об'єктів природно-заповідного фонду 7. Функціональне зонування природно-заповідних територій 8. Особливості організаційно-правової охорони природно-заповідного фонду
15	**Тема 15. Державний кадастр природно-рослинних ресурсів** 1. Суть, мета і призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів 2. Природні рослинні ресурси України як об'єкт кадастру 3. Інформаційне забезпечення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів 4. Порядок ведення державного обліку і кадастру природно-рослинних ресурсів 5. Поділ природних рослинних ресурсів за господарською цінністю 6. Використання і відтворення природних рослинних ресурсів 6.1. Використання природних рослинних ресурсів 6.2. Відтворення природних рослинних ресурсів

	7. Економічна оцінка природних рослинних ресурсів
16	**Тема 16. Державний кадастр ресурсів тваринного світу** 1. Суть, мета і призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу 2. Ресурси тваринного світу як об'єкт кадастру 3. Порядок ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу 4. Особливості використання об'єктів тваринного світу 5. Контроль у галузі охорони, використання та відтворення ресурсів тваринного світу 6. Бонітування мисливських угідь 7. Економічна оцінка ресурсу мисливської фауни
17	**Тема 17. Державний кадастр мінерально-сировинних ресурсів** 1. Суть, завдання і призначення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів 2. Мінерально-сировинні ресурси України як об'єкт кадастру 2.1. Паливно-енергетичні ресурси 2.2. Рудні ресурси 2.3. Нерудні ресурси 3. Порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів 3.1. Інформаційна база Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів 3.2. Організаційно-методичне забезпечення кадастру мінерально-сировинних ресурсів 3.3. Порядок ведення державного обліку мінерально-сировинних ресурсів 3.4. Економічна оцінка мінерально-сировинних ресурсів
18	**Тема 18. Державний кадастр вторинних ресурсів** 1. Суть, завдання і призначення Державного кадастру вторинних ресурсів 2. Нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів 3. Відходи як об'єкт кадастру вторинних ресурсів 3.1. Промислові відходи 3.2. Побутові відходи 3.3. Відходи сільськогосподарського виробництва 3.4. Будівельні відходи 3.5. Радіоактивні відходи 4. Порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів 4.1. Інформаційна база Державного кадастру вторинних ресурсів 4.2. Державний облік, паспортизація і реєстрація відходів 4.3. Державна інвентаризація радіоактивних відходів 4.3.1. Мета і зміст державної інвентаризації радіоактивних відходів 4.3.2. Організація проведення державної інвентаризації радіоактивних відходів 4.3.3. Форми обліку радіоактивних відходів 5. Державне управління та контроль у сфері поводження з відходами 6. Виробнича оцінка вторинних ресурсів 6.1. Геолого-економічна оцінка відходів вторинних ресурсів 6.2. Еколого-економічна оцінка негативного впливу відходів на навколишнє середовище 6.3. Екологічна оцінка токсичності промислових відходів 6.4. Екологічна оцінка технологій переробки сільськогосподарської сировини

5.3. Завдання для самостійної роботи

Теми рефератів / доповідей
з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

1. Кадастр об'єктів оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.
2. Кадастр території, що зазнали радіоактивного та іншого техногенного забруднення.
3. Нормативна грошова оцінка земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення за межами населених пунктів.
4. Нормативно-правове забезпечення кадастру надр.
5. Водний кадастр в організації раціонального використання.
6. Інформаційне забезпечення кадастрової оцінки мисливської фауни.
7. Земельні ресурси України як об'єкт кадастру
8. Галузеві кадастри природних ресурсів
9. Регіональний кадастр природних ресурсів
10. Використання ГІС-технологій під час створення кадастрів природних ресурсів
11. Основні принципи ведення Кадастрів природних ресурсів
12. Інформаційна база Державного кадастру вторинних ресурсів
13. Організаційна структура, рівні та функції центрів державного земельного кадастру
14. Зміст і призначення кадастру ресурсів мисливської фауни
15. Поняття земельних ресурсів та сучасний стан земельного фонду України.
16. Комплексний територіальний кадастр
17. Формування банку даних про лісогосподарський потенціал
18. Державний кадастр природних територій курортів
19. Кадастр природних ресурсів в країнах Європи
20. Кадастрова структуризація території України
21. Класифікація земель за категоріями, цільовим призначенням
22. Кадастр природних ресурсів як реалізація функції державного управління
23. Науково-методологічні основи кадастру природних ресурсів
24. Кадастр ресурсів мисливської фауни
25. Соціально-економічна оцінка використання природно-ресурсного потенціалу України
26. Моніторинг та картографування у забезпеченні кадастрових даних
27. Інвентаризація природних ресурсів у регіональному кадастрі природних ресурсів
28. Передумови створення та призначення кадастру родовищ і проявів корисних копалин
29. Структура інформаційної бази регіонального кадастру природних ресурсів
30. Історико - правовий аспект розвитку кадастру радіоактивних відходів

Типові індивідуальні завдання

Тема: «Інтегрований підхід до кадастру природних ресурсів»

Орієнтовний перелік питань

1. Які загальні принципи побудови та функціонування кадастру природних ресурсів?
2. Чим зумовлена необхідність реалізації інтегрованого підходу до управління природними ресурсами України?
3. Яка сутність, принципи покладені в основу кадастру природних ресурсів?
4. Яка інформація фіксується під час природних ресурсів та потребує систематизації?
5. З якою метою необхідно ввести інтегровану систему поточного, інвентарізаційного та вибіркового моніторингу природних ресурсів?

Тема: «Природо-рослинні ресурси в складі лісового кадастру»

Орієнтовний перелік питань

1. Які завдання має вирішити Державний кадастр лісових ресурсів?
2. На яких рівнях можут бути прийняті програми збереження природно-рослинних ресурсів?
3. Які основні вимоги висуваються до складу лісового кадастру?
4. Які методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів?
5. Які складові частини Державний кадастр лісових ресурсів?

Тема: «Державний кадастр земельних ресурсів як складова кадастру природних ресурсів»

Орієнтовний перелік питань

1. Яка сутність державної політики управління раціональним використанням та охороною земель?
2. Як слід розуміти поняття «земельні ресурси», «раціональне використання земель»?
3. В чому полягає суть, мета і завдання Державного кадастру земельних ресурсів?
4. Яка концепція науково-теоретичних положень Державного кадастру земельних ресурсів?
5. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру земельних ресурсів?

Модульна контрольна робота №1

з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

Модульна контрольна робота виконується самостійно кожним студентом. Вибір варіанту здійснюється за порядковим номером навчального журналу групи.

Структурно завдання складається з двох теоретичних питань і одного практичного — тесту.

При відповіді на теоретичні питання студент має опрацювати не лише запропонований опорний конспект лекцій, і й іншу літературу та нормативно-правові акти стосовно цього питання.

При вирішенні тесту необхідно конкретно відповісти на поставлене питання.

Робота повинна виконуватися письмово протягом відведеного терміну та подається на перевірку викладачу.

Варіант № 0

1. Природно-ресурсний потенціал України
2. Особливості ведення кадастру водокористування

Тест. Які землі відносяться до групи земельних угідь “ліси і інші лісовкриті площі”?

а) чагарники;
б) багаторічні насадження;
в) гірські пасовища;
г) парки;
д) землі не вкриті лісовою рослинністю.

Модульна контрольна робота №2

з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

Варіант № 0

1. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру
2. Інформаційна база кадастру природних лікувальних ресурсів

Тест. Які землі відносяться до категорії: “землі рекреаційного призначення”?

а) меморіальні парки;
б) земельні ділянки під дачне будівництво;
в) території під будинками відпочинку;
г) чагарники;
д) садово-паркові комплекси

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з курсу
2. Словник термінів
3. Пакет тестових завдань
4. Пакет візуалізації
5. Теми рефератів та доповідей для самостійної підготовки
6. Модульні контрольні роботи
7. Питання до заліку
8. Рекомендована базова і додаткова література з курсу

Матеріально-технічне забезпечення

- Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер);
- Комп'ютерний клас;
- Доступ до мережі Internet, точка доступуWi-Fi;
- OS: Windows, Android, iOS;
- Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge;
- Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, Google Meet, Digitals, ArcGis, AutoCAD, Geodetic Information System 6, Statistica 6.0.
- Публічна кадастрова карта України:
- https://map.land.gov.ua/?cc=3461340.1719504707,6177585.367221659&z=6.5&l=kadastr&bl=ortho10k_all
- Держгеокадастр: https://land.gov.ua/derzhheokadastr-dodav-na-publichnu-kadastrovu-kartu-dani-pro-heonadra/
- Система електронного навчання Moodle 3.9

Методи навчання:

- Пояснювально-ілюстративний метод
- Метод проблемного викладу
- Дослідницький метод
- Практичний метод
- Індивідуальні завдання

6. Підсумковий контроль

У цьому розділі наведено питання до змістових модулів, типові тестові завдання, питання до заліку та типовий іспитовий білет, які мають свідчити про успішність засвоєння матеріалу студентом.

Питання до змістового модулю №1
з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

1. Як розвинені у нашій державі науково-теоретичні засади кадастру природних ресурсів?
2. Що розуміють під кадастром природних ресурсів?
3. Які історичні витоки формування кадастру?
4. Як класифікують державні кадастри природних ресурсів?
5. Які основні принципи ведення кадастрів природних ресурсів?

6. Яке нормативно-правове забезпечення ведення кадастрів природних ресурсів?
7. Яке значення природних ресурсів?
8. Що розуміють під терміном «природно-ресурсний потенціал»?
9. Яка загальна класифікація природних ресурсів?
10. Проаналізуйте природно-ресурсний потенціал України.
11. Функціональна класифікація природних ресурсів як основа регіональних кадастрів природних ресурсів
12. В чому полягає еколого-економічний аспект природокористування?
13. Чому природні ресурси України розглядають як об'єкт кадастру?

Питання до змістового модулю №2
з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

1. За якими принципами ведеться облік водних ресурсів України?
2. Проаналізуйте поняття водного кадастру.
3. Яка структура водного кадастру?
4. Яким чином використовують дані водного кадастру?
5. Яка історія становлення державного водного кадастру?
6. Коли був прийнятий перший водний кадастр?
7. Яку новизну несе другий водний кадастр?
8. З якої необхідності введено третій водний кадастр?
9. Яким чином обліковують підземні води?
10. Які особливості ведення кадастрових даних за розділом "Підземні води"?
11. Які повноваження Державного Комітету України з питань геології та використання надр?
12. Як ведеться моніторинг підземних вод для потреб ведення ДВК?
13. З якою метою ведеться Автоматизована інформаційна система ДВК "Підземні води"?
14. Який порядок використання кадастрової інформації?
15. Які особливості обліку поверхневих вод?
16. Який порядок ведення кадастру за розділом "Підземні води"?
17. Який зміст видань державного водного кадастру?
18. Яким чином представлені дані в Автоматизованій інформаційній системі ДВК "Поверхневі води"?
19. Який склад даних кадастру у сфері використання водних ресурсів?
20. Які особливості ведення кадастру водокористування?
21. З якою метою складаються каталоги водокористування?

Питання до змістового модулю №3
з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

1. Проалалізуйте відомості про Державний земельний кадастр.
2. Як історично розвивалися земельно-кадастрові роботи на території України?
3. Як розвивалися земельно-кадастрові роботи у капіталістичних країнах?

4. Яке місце займає Державний земельний кадастр у складі кадастрів природних ресурсів?
5. Яка роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні?
6. В чому полягає предмет, завдання і зміст земельного кадастру?
7. Який зв’язок зв'язок Державного земельного кадастру з іншими дисциплінами?
8. Яке призначення Державного земельного кадастру?
9. Проаналізуйте систему Державного земельного кадастру.
10. Які існують види Державного земельного кадастру?
11. Які принципи Державного земельного кадастру?
12. На що спрямовані методологічні основи державного земельного кадастру?
13. Який порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру?
14. Яке інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних?
15. Яким чином одержують, аналізують і систематизують інформацію?
16. Як проводять зйомки та обстеження території?
17. Який зміст і порядок ведення Державного земельного кадастру?
18. Які статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру?
19. Які існують основні форми, види та способи статистичного спостереження?
20. Яким чином зводять і групують дані земельного кадастру?
21. Яким чином застосовують на практиці текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру?

Питання до змістового модулю №4
з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

1. Яка мета та призначення Державного кадастру лісових ресурсів?
2. Чому лісовий фонд України розглядають як об’єкт кадастру?
3. Який порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів?
4. Які дані складають інформаційну база Державного кадастру лісових ресурсів?
5. Яка документація передбачена Державним кадастром лісових ресурсів?
6. Які складові частини Державного кадастру лісових ресурсів?
7. Як ведеться облік якісного і кількісного стану лісового фонду України?
8. Як класифікують ліси на категорії і групи використання?
9. Які основні принципи групування лісів?
10. В чому полягає процедура поділу лісів на категорії і групи використання?
11. Які умови віднесення лісів до певної категорії?
12. В чому полягають методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів?
13. Чи можна розгладати ліс як об’єкт кадастрової оцінки?
14. Які критерії оцінки лісових ресурсів?
15. За якими показниками проводять економічну оцінку лісових ресурсів?
16. З якою метою проводять оцінку ресурсів побічного лісокористування?

17. На яких засадах продять оцінку лісових ресурсів як фактора захисту навколишнього природного середовища?
18. Як оцінюють полезахисні функції лісу?
19. Як оцінюють протиерозійні функції лісу?
20. В чому полягає водорегулююча функція лісу?
21. Чому уздовж доріг обов'язковим є насадження лісосмуг?
22. За якими параметрами проводять оцінку санітарно-гігієнічної та рекреаційної функції лісу?
23. Як проводять оцінка земель лісогосподарського призначення?
24. Які показники покладені в основу економічної оцінки земель лісогосподарського призначення?
25. Проаналізуйте зміст поняття «лісовпорядкування».
26. В чому полягають особливості ведення лісовпорядкування?
27. Які особливості використання лісових ресурсів?
28. Яка практикують види відтворення лісових ресурсів? З якою метою?
29. Яка ефективність відтворення лісових ресурсів?
30. Яким чином використовують дані кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісогосподарському проектуванні?

Питання до змістового модулю №5
з дисципліни «Кадастр природних ресурсів»

1. Яке призначення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
2. В чому полягає суть і завдання Державного кадастру природних лікувальних ресурсів?
3. Які природні лікувальні ресурси розглядають як об'єкт кадастру?
4. Які природні лікувальні мінеральні води Вам відомі?
5. Як класифікують лікувальні термальні води?
6. Як класифікують лікувальні грязі?
7. З якою метою використовують озокерит?
8. Яке місце у ліквальній справі займає ропа?
9. В чому полягає лікувальна дія морської води і солі?
10. Які лікарські рослини України Вам відомі?
11. Який порядок створення і ведення кадастру природних лікувальних ресурсів?
12. Які дані входять до складу інформаційної бази кадастру природних лікувальних ресурсів?
13. В чому полягає медико-біологічна оцінка якості та цінності природних лікувальних ресурсів?
14. З якою метою ведеться Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
15. Які відомості містить Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
16. Чому слід розглядати природно-заповідний фонд України як об'єкт кадастру?

17. Який склад і класифікація територій та об’єктів природно-заповідного фонду?
18. Які передбачені охоронні зони територій та об’єктів природно-заповідного фонду?
19. Який порядок створення і оголошення територій та об’єктів природно-заповідного фонду?
20. Який порядок ведення Державного кадастру територій та об’єктів природно-заповідного фонду?
21. Яку документацію необхідно вести у складі Державного кадастру територій та об’єктів природно-заповідного фонду
22. З якою метою запроваджено облік територій та об’єктів природно-заповідного фонду?
23. Яке функціональне зонування передбачено у межах природно-заповідних територій?
24. Які особливості організаційно-правової охорони природно-заповідного фонду?
25. Яке призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
26. В чому полягають суть і мета Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
27. Чому розглядають природні рослинні ресурси України як об’єкт кадастру?
28. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів?
29. Який порядок ведення державного обліку і кадастру природно-рослинних ресурсів?
30. Який поділ природних рослинних ресурсів за господарською цінністю?
31. Чому є необхідність використання і відтворення природних рослинних ресурсів?
32. Які показники покладені в основу економічної оцінки природних рослинних ресурсів?
33. Яка мета ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
34. В чому суть і мета призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
35. Чому розглядають ресурси тваринного світу як об’єкт кадастру?
36. Який порядок ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу?
37. Який чином реалізують контроль у галузі охорони, використання та відтворення ресурсів тваринного світу?
38. З якою метою проводять бонітування мисливських угідь?
39. Які показники покладені в основу економічної оцінки ресурсів мисливської фауни?
40. Яке призначення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
41. Яка суть і завдання Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
42. Чому розглядають мінерально-сировинні ресурси України як об’єкт кадастру?

43. Які паливно-енергетичні ресурси розвідані у межах нашох країни?
44. Які рудні і нерудні ресурси розвідані у межах нашох країни
45. Який порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
46. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
47. Яке організаційно-методичне забезпечення кадастру мінерально-сировинних ресурсів?
48. Який порядок ведення державного обліку мінерально-сировинних ресурсів?
49. Які показники покладені в основу економічної оцінки мінерально-сировинних ресурсів?
50. В чому суть, завдання і призначення Державного кадастру вторинних ресурсів?
51. Яке нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів?
52. Чому розглядають відходи як об’єкт кадастру вторинних ресурсів?
53. В чому цінність промислових, побутових відходів?
54. Яким чином використовують відходи сільськогосподарського виробництва?
55. Як утилізують будівельні, радіоактивні відходи?
56. Який порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів?
57. Яке інформаційне забезпечення Державного кадастру вторинних ресурсів?
58. Яким чином реалізують облік, паспортизацію і реєстрацію відходів?
59. З якою метою проводять державну інвентаризацію радіоактивних відходів? Які застосовують форми обліку радіоактивних відходів?
60. Яким чином налагоджено управління та контроль у сфері поводження з відходами?
61. В чому полягає еколого-економічна оцінка негативного впливу відходів на навколишнє середовище?
62. Яка екологічна оцінка токсичності промислових відходів?
63. Яка екологічна оцінка технологій переробки сільськогосподарської сировини?

Питання до екзамену

1. Класифікація державних кадастрів природних ресурсів.
2. Основні принципи ведення Кадастрів природних ресурсів
3. Нормативно-правове забезпечення ведення кадастрів природних ресурсів.
4. Природно-ресурсний потенціал України
5. Функціональна класифікація природних ресурсів як основа регіональних кадастрів природних ресурсів
6. Водні ресурси України та їхній облік. Структура водного кадастру
7. Історія становлення державного водного кадастру
8. Особливості формування ДВК за розділом "Підземні води".
9. Моніторинг підземних вод для потреб ведення ДВК.

10. Автоматизована інформаційна система ДВК "Підземні води".
11. Порядок використання кадастрової інформації за розділом "Підземні води".
12. Порядок ведення кадастру за розділом "Поверхневі води".
13. Автоматизована інформаційна система ДВК "Поверхневі води".
14. Склад даних кадастру використання водних ресурсів.
15. Особливості ведення кадастру водокористування.
16. Складання каталогів водокористування.
17. Історичний розвиток земельно-кадастрових робіт на території України
18. Земельно-кадастрові роботи у капіталістичних країнах
19. Роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні
20. Зміст і призначення державного земельного кадастру
21. Система Державного земельного кадастру.
22. Види Державного земельного кадастру
23. Принципи Державного земельного кадастру.
24. Методологічні основи державного земельного кадастру.
25. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру
26. Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації
27. Зйомки та обстеження території в земельному кадастрі, їх зміст і порядок ведення
28. Статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру
29. Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру
30. Лісовий фонд України як об’єкт кадастру
31. Порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів
32. Інформаційна база Державного кадастру лісових ресурсів
33. Документація Державного кадастру лісових ресурсів
34. Складові частини Державного кадастру лісових ресурсів
35. Облік якісного і кількісного стану лісового фонду України
36. Економічна оцінка лісових ресурсів
37. Методичні основи кадастрової оцінки ресурсів побічного лісокористування
38. Оцінка лісових ресурсів як фактора захисту навколишнього природного середовища
39. Оцінка полезахисних функцій лісу
40. Оцінка протиерозійної функції лісу
41. Оцінка водорегулювальної функції лісу
42. Оцінка захисних функцій лісосмуг уздовж доріг
43. Оцінка санітарно-гігієнічної та рекреаційної функції лісу
44. Оцінка земель лісогосподарського призначення
45. Основи лісовпорядкування
46. Використання лісових ресурсів
47. Сутність і види відтворення лісових ресурсів

48. Оцінка ефективності відтворення лісових ресурсів
49. Використання даних кадастрової оцінки лісових ресурсів у лісогосподарському проектуванні
50. Суть, завдання і призначення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів
51. Природні лікувальні мінеральні води як об’єкт кадастру
52. Порядок створення і ведення кадастру природних лікувальних ресурсів
53. Інформаційна база кадастру природних лікувальних ресурсів
54. Медико-біологічна оцінка якості та цінності природних лікувальних ресурсів
55. Суть, призначення і зміст Державного кадастру територій та об’єктів природно-заповідного фонду
56. Природно-заповідний фонд України як об’єкт кадастру
57. Склад і класифікація територій та об’єктів природно-заповідного фонду
58. Порядок створення і оголошення територій та об’єктів природно-заповідного фонду
59. Порядок ведення кадастру територій та об’єктів природно-заповідного фонду
60. Документація Державного кадастру територій та об’єктів природно-заповідного фонду
61. Облік територій та об’єктів природно-заповідного фонду
62. Функціональне зонування природно-заповідних територій
63. Особливості організаційно-правової охорони природно-заповідного фонду
64. Суть, мета і призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів
65. Природні рослинні ресурси України як об’єкт кадастру
66. Інформаційне забезпечення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів
67. Порядок ведення державного обліку і кадастру природно-рослинних ресурсів
68. Поділ природних рослинних ресурсів за господарською цінністю
69. Використання і відтворення природних рослинних ресурсів
70. Економічна оцінка природних рослинних ресурсів
71. Суть, мета і призначення Державного кадастру ресурсів тваринного світу
72. Ресурси тваринного світу як об’єкт кадастру
73. Порядок ведення Державного кадастру ресурсів тваринного світу
74. Особливості використання об’єктів тваринного світу
75. Контроль у галузі охорони, використання та відтворення ресурсів тваринного світу
76. Бонітування мисливських угідь
77. Економічна оцінка ресурсу мисливської фауни
78. Суть, завдання і призначення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів
79. Мінерально-сировинні ресурси України як об’єкт кадастру

80. Порядок ведення Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів
81. Інформаційна база Державного кадастру мінерально-сировинних ресурсів
82. Організаційно-методичне забезпечення кадастру мінерально-сировинних ресурсів
83. Порядок ведення державного обліку мінерально-сировинних ресурсів
84. Економічна оцінка мінерально-сировинних ресурсів
85. Суть, завдання і призначення Державного кадастру вторинних ресурсів
86. Нормативно-правове забезпечення кадастру вторинних ресурсів
87. Відходи як об'єкт кадастру вторинних ресурсів
88. Порядок ведення Державного кадастру вторинних відходів
89. Державне управління та контроль у сфері поводження з відходами
90. Інформаційна база Державного кадастру вторинних ресурсів

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Критерії оцінювання знань під час екзамену

Оцінювання знань студента під час заліку здійснюється за 40-бальною шкалою, прийнятою ЧНУ ім. Петра Могили.

35-40 балів ставиться за умов, якщо студент дав ґрунтовні відповіді на всі питання, запропоновані у білеті. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані історичні ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість отриманих знань для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами. Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших історичних феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

28-34 балів ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання білету логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлених питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

21-27 балів виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання білету або не відповів на одне з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалу курсу (знає лише певні теми.. Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальності проблеми для сьогоднішнього дня. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання або відсутні.

До 20 балів виставляється студенту в разі, коли кожне з питань розкрито поверхово, або не розкриті зовсім. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

За залік виставляється «зараховано» (якщо у підсумку за поточний, проміжний та підсумковий контроль студент набирає 60 балів і більше. або «не зараховано» (якщо у підсумку студент набирає менше 60 балів..

За іспит виставляється «відмінно» (якщо у підсумку за поточний, проміжний та підсумковий контроль студент набирає 90-100 балів., «добре» (якщо у підсумку студент набирає 75-89 балів., «задовільно» (якщо у підсумку студент набирає 60-74 балів., «незадовільно» (якщо у підсумку студент набирає менше 60 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Тема 1. Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів	2
2	Тема 2. Природні ресурси України як об’єкт кадастру	2
3	Тема 3. Державний водний кадастр: структура, історія становлення	2
4	Тема 4. Державний водний кадастр: підземні води	2
5	Тема 5. Державний водний кадастр: поверхневі води	2
6	Тема 6. Державний водний кадастр: використання водних ресурсів	2
7	Тема 7. Загальні положення про Державний земельний кадастр	2
8	Тема 8. Характеристика державного земельного кадастру	2
9	Тема 9. Інформаційне забезпечення земельно-кадастрових даних	2
10	Тема 10. Поняття про Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення	2
11	Тема 11. Методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів	3
12	Тема 12. Кадастр як основа лісовпорядкування та використання лісових ресурсів	3
13	Тема 13. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів	3
14	Тема 14. Державний кадастр територій та об’єктів природно-заповідного фонду	3
15	Тема 15. Державний кадастр природно-рослинних ресурсів	3
16	Тема 16. Державний кадастр ресурсів тваринного світу	3
17	Тема 17. Державний кадастр мінерально-сировинних ресурсів	3
18	Тема 18. Державний кадастр вторинних ресурсів	3
19	МКР-1	6
20	МКР-2	6
21	Самостійна робота студента (реферат, доповідь)	4
22	екзамен	40
	Всього	**100**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи., практики	ПМК, залік, атестація
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
67-74	**D**	задовільно	
60-66	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно	не зараховано
1-34	**F**		

9. Список рекомендованої літератури

1 Основні джерела

1. Мотузова Г. В. Основи державного кадастру природних ресурсів / Г.В. Мотузова, О. С., Безуглова. – М. : Академический проект, 2017. – 237 с.
2. Веремеєнко С.І. ГІС-технології у кадастрі природних ресурсів / С.І. Веремеєнко, С.С.Трушева. – Навч. посібн. – Рівне, 2017. – 227с.
3. Козловський Б. І. Наукові основи кадастру природних ресурсів / Б. І. Козловський. – Львів: Місіонер, 2015. – 189 с.
4. Аніщенко В.О. Моніторинг з основами кадастру природних ресурсів / В.О. Аніщенко, В.О. Боровий. – Навч. посібн. – Чернігів, 2016. – 208 с.
5. Веремеєнко С.І. / Кадастрова оцінка природних ресурсів / С.І.Веремеєнко. – Навч. посібн. – Рівне, 2016. – 219 с.
6. Ковальчук М. С. Потенціал та облік природних ресурсів України: курс лекцій / М. С. Ковальчук, Н. Є. Юдіна. – К.: Вид-во Нац. Авіа. Ун-ту «НАУ-друк», 2016. – 76 с.
7. Варламов А. А., Захарова С. Н. Кадастр природних ресурсів. / А. А. Варламов, С. Н. Захарова. – Учеб. пос. М.: ГУЗ, 2015. – 156 с.

8. 2. Додаткові джерела

1. Конституція України: Прийнята 28 червня 1996 № 254к/96-ВР // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1
2. Про порядок ведення державного кадастру тваринного світу. Постанова Кабінету Міністрів України №772 від 15.11.94р.// Офіційний вісник України від 01.12.1994. – № 29. - стор. 9. – Ст. 1431. – код акту 25799/1994.
3. Про затвердження порядку державного обліку родовищ, запасів і проявів користих копалин. Постанова Кабінету Міністрів України № 75 від 31.01.95р. // Офіційний вісник України від 09.02.1195 № 84.
4. Про порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів. Інструкція Мінлісгоспу № 134 від 15.11.95р. // Офіційний вісник України від 01.12.1994. – № 34. - стор. 8. – Ст. 1412. – код акту 15719/1995.
5. Порядок ведення державного водного кадастру. Постанова Кабінету Міністрів України №413 від 8.04.96р. // Офіційний вісник України від 01.05.1996. – № 13. - стор. 12. – Ст. 1175. – код акту 2791/1996.
6. Земельний кодекс України: Прийнятий Верховною Радою України 25.10.2001 № 2768-III // Офіційний вісник України від 30.11.2001 № 46.